

DIZIMGE ALÍŃAN

Nókis qalası Ádillik bólimi
Mámleketlik xızmetler orayı

«TASTÍYÍQLAYMAN»

Nókis qalalıq mektepke shekemgi
hám mektep bilimlendiriw bólimi
baslıǵı w.w.a.
U. Auyezmuratova
2023-jıl

**QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI NÓKIS
QALALIQ MEKTEPKE SHEKEMGI HÁM MEKTEP
BILIMLENDIRIW BÓLIMINE QARASLI 35-SANLI
ULIWMA ORTA BILIM BERIW MEKTEBI
MÁMLEKETLIK MÁKEMESI**

U S T A V Í

1-BAP. ULIWMA QAĞIYDALAR.

1. Bul ustav Qaraqalpaqstan Respublikası, Nókis qalası mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw bólimine qaraslı 35-sanlı ulıwma orta bilim beriw mektebiniń (keyingi orınlarda ulıwma bilim beriw mákemesi dep ataladı) xızmetin shólkemlestiriw hám ámelge asırıw tártibin belgileydi.

2. Ulıwma bilim beriw mákemesi óz xızmetinde Ózbekstan Respublikası Konstituciyası, Ózbekstan Respublikasınıń «Bilimlendiriw haqqında»ǵı Nızamı hám basqa nızamlarǵa, Ózbekstan Respublikası Oliy Majlisi palatalarınıń qararlarına, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń Pármanları, qararları hám biyliklerine, Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniń qararlarına, basqa normativ-huqıqıy hújjetlerge, sonday-aq, Mektepke shekemgi ham mektep bilimlendiriw ministrliginiń buyırq, tapsırma hám kórsetpelerine hám de usı Ustavqa ámel etedi.

3. Ulıwma bilim beriw mákemesi úzliksiz bilimlendiriw sistemasınıń tiykarǵı buwını bolıp, ol oqıwshılardı I-XI klaslar kóleminde mámleketlik bilimlendiriw standartları tiykarında, pán tiykarlarınan ulıwma orta maǵlıwmat beriwshi májbúriy bilimlendiriw mákemesi bolıp esaplanadı.

4. Ulıwma orta bilim beriw mákemesi yuridikalıq tárep bolıp esaplanadı hám óz Ustavına, ǵárezsiz balansına, shaxsıy ǵazna esap betlerine, óz atı kórsetilgen móрге (Ózbekstan Respublikası Mámleketlik gerbtiniń súwreti túsiriledi), shtampqa hám blankalarǵa iye boladı.

5. Ulıwma bilim beriw mákemesi Ustavı Pedagogikalıq Keńeste qabıl etiledi, Qalalıq mektepke shekemgi ham mektep bilimlendiriw bólimi tastıyıqlaydı hám Nókis qalası Ádillik bólimi Mámleketlik xızmetler orayı tárepinen mámleketlik dizimnen ótkeriledi.

6. Mámleketlik ulıwma bilim beriw mákemelerinde ulıwma orta bilim alıw biypul ámelge asırıladı.

Oqıwshılardıń

7. Mektepte bilim alıw tilin tańlaw Ózbekstan Respublikasınıń “Mámleketlik tili haqqında” ǵı Nızamına muwapıq (qaraqalpaq tilinde) ámelge asırıladı.

8. Mektep Ózbekstan Respublikası mektepke shekemgi ham mektep bilimlendiriw ministrligi, Qaraqalpaqstan Respublikası mektepke shekemgi ham mektep bilimlendiriw ministrligi, Nókis qalalıq mektepke shekemgi ham mektep bilimlendiriw bólimine qaraslı bilimlendiriw mákemesi bolıp esaplanadı.

9. Ulıwma bilim beriw mákemesiniń tolıq rásmiy atı:

Qaraqalpaq tilinde – Qaraqalpaqstan Respublikası, Nókis qalası mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw bólimine qaraslı 35-sanlı ulıwma bilim beriw mektebi.

Ózbek tilinde – Qaraqalpog‘iston Respublikasi, Nukus shahar maktabgacha va maktab ta’limi bo‘limi tasaruffidagi 35-sonli davlat umumta’lim maktabi.

Inglis tilinde – State Secondary School №35 Pre-school and School Education of Nukus of the Republic of Karakalpakstan.

Rus tilinde – Государственная общеобразовательная школа №35 отдела дошкольного и школьного образования города Нукуса Республики Каракалпакстан.

10. Ulıwma bilim beriw mákemesi mánzili Qaraqalpaqstan Respublikası,

2-BAP ULIWMA ORTA BILIMLENDIRIWDIŇ MAQSETI HÁM WAZIYPALARI.

11. Mámleketlik bilimlendiriw standartlarına muwapıq hár bir shaxstıń tálim-tárbiya alıwı konstituciyalıq huqıqın iske asırıw ulıwma orta bilimlendiriwdiń tiykarǵı maqseti bolıp esaplanadı.

Ulıwma orta bilimlendiriw oqıwshılarga bilimlerdiń zárúr kólemin beredi, erkin pikirlew, shólkemlestiriwshilik qábiletin hám ámeliy tájiriye kónlikpelerin rawajlandıradı. X-XI klass oqıwshılarına arnawlı hám tereńlestirilgen tayarlıqtı talap etpeytuǵın qániygelikler boyınsha kásiplik tálim beriledi.

12. Ulıwma orta bilimlendiriwdiń wazıypaları tómendegilerden ibarat: oqıwshılar tárepinen bárqulla bilim alıwın támiyinlew, olarda bilim alıw zárurlıǵın rawajlandırıw;

oqıwshılarda milliy hám ulıwma insanıy qádriyatların úziliksiz birlestiriw tiykarında joqarı ruwxıylıq-morallıq qásiyetlerin payda etedi, óz shańaraǵına, Watanına hám xalqına sadıq puqaranı qalıplestiredi;

tálim-tárbiya processinde oqıtıwdıń zamanagóy pedagogik metodların hámde axborot-kommunikaciya texnologiyaların nátiyjeli iske asırıw hám nátiyjelilikke erisiw;

oqıwshılardıń ozine tán individual qásiyetlerin anıqlaw, qollap-quwatlaw hám rawajlandırıw, olardıń joqarı dárejede tálim-tárbiya alıwı, oz qábiletlerin kórsete alıwların hám rawajlandırıw ushın shárayat jaratıp beriw.

13. Ulıwma bilim beriw mákemesi ulıwma orta bilimlendiriwdiń maqset hám wazıypaların ámelge asırıw ushın barlıq zárúr shárayatlar, oqıw-metodikalıq, materiallıq texnikalıq baza hám psixologik-pedagogik tálim-tárbiya ortalıǵın jaratıp beredi.

3-BAP. ULIWMA ORTA BILIM BERIWDI SHÓLKEMLESTIRIW.

14. Ulıwma orta bilimlendiriw baslanǵısh bilim beriw (I - IV klaslar), tayanısh bilim beriw (V-IX klaslar) hámde ulıwma orta bilim beriw (X-XI klaslar) basqıshlarınan ibarat bolıp, kúndizgi bilimlendiriw formasında ámelge asırıladı.

15. Baslanǵısh bilim alıw (I - IV klaslar) - tayanısh bilim alıw hám ulıwma orta bilim alıw ushın zárúr bolǵan sawatxanlıq, bilim hám kónlikpe tiykarların, milliy hám ulıwma insanıy qádriyatların qalıplestiriwge qaratıladı.

16. Tayanısh bilim beriw (V-IX klaslar)-bilimlerdiń zárúrli kólemin beredi, erkin pikirlew, tálim dástúrine mazmunına say uqıp hám ámeliy tájiriye kónlikpelerin rawajlandıradı.

Sondayaq, tayanısh bilim beriw oqıwshılarga óz qalewi boyınsha ulıwma bilimlendiriw mákemesiniń X-XI klaslarında yaki akademik liceylerde oqıwın dawam ettiriw huqıqın beredi.

17. Ulıwma orta bilimlendiriw (X-XI klaslar)-ulıwma bilimlendiriw bagdarlamaların ózlestiriw tiykarında oqıwshılarda ómir ushın zárúr bolǵan

bilim, kónlikpe hám uqıplılıqlardı iyelewi, kompetenciyalardı qalıplestiriw, arnawlı hám tereñlestirilgen tayarlıqtı talap etpeytuǵın kásiplerdi úyretiw arqalı olardıń kásip-óner iyelewge bolǵan zárúrlikti támiyinlewge jóneltiriledi hámde bilimlendiriwdiń náwbettegi basqışın tańlawǵa járdem beredi.

Ulıwma orta bilimlendiriw-ulıwma orta bilim beriw mákemesi pikirlewshilerine jónelisti ıqtıyarıy rawishte bilim alıwdı kásip-óner hám joqarı oqıw orınlarında dawam ettiriw huqıqın beredi.

18. Ulıwma bilim beriw mákemelerinde oqıw-tárbiya isleri ulıwma orta bilimlendiriwdiń tayanış oqıw rejesi hám ulıwma orta bilim beriw dástúri tiykarında ámelge asırıladı.

Ulıwma bilim beriw mákemelerindegi oqıw-tárbiya procesi menen baylanışlı basqa máseleler (sabaq kestesi qalıplestiriw, háptelik oqıw júkleme) ulıwma orta bilimlendiriwdiń mámleket standartına tiykarlanıp islep shıǵılǵan oqıw rejeye muwapıq belgilenedi.

19. Ulıwma bilim beriw mákemesiniń tómendegi túrleri shólkemlestiriliwi múmkin;

baslawış mektep(oqıtıw múddeti 4 jıl; I-IV klaslar);

ulıwma bilim beriw mektebi(oqıtıw múddeti 11 jıl; I- XI klaslar);

20. Bilimlendiriw processı ulıwma orta bilim beriwshi kúndizgi májbúriy bilimlendiriw oqıw rejeleri hám dástúrleri boyınsha shólkemlestiriledi.

21. Zárúrlikke kóre, ulıwma bilim beriw mákemelerinde oqıwshılardıń awqatlanıwı hám jasawı ushın kerekli dárejede shárt-sharáyatlar jaratıladı.

22. Jańa oqıw jılında oqıw basqa tillerde alıp barılatuǵın hámde belgilengen normalar boyınsha tiyisli maydangá iye bolǵan ulıwma bilim beriw mákemelerinde shólkemlestirilgen klaslarda oqıwshılar sanınıń asıwı mákemeniń qárezetler smetasında názerde tutılǵan kórsetkishlerge tuwrı kelmegen hallarda, ulıwma bilim beriw mákemesiniń qosımsha talabı tiykarında rayon(qala) mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw bólimleri hám rayon(qala) hákimlikleri qarjı bólimleriniń razılıǵı menen qosımsha klasslar shólkemlestiriledi.

23. Ulıwma bilim beriw mákemesinde klastan tısqarı shınıǵıwlar hám dógerek jumısları oqıwshılar hám ata-analar qálewleri, oqıwshılardıń qızıǵıwshılıǵı hám qábiletlerin esapqa alǵan halda ótkeriledi.

4-BAP. OQIW-TÁRBIYA BARISIN SHÓLKEMLESTIRIW HÁM ONIŇ MAZMUNI.

24. Oqıw jılı ulıwma bilim beriw mákemelerinde tiyisli jıldıń 2-sentyabrinen kelesi jıldıń 25-mayına shekem dawam etedi hám tórt sherekke bólinedi.

25. Oqıw-tárbiya processin shólkemlestiriwde tómendegi múddetlerge ámel qılınadı:

Oqıw jılınıń dawamlılıǵı – 34 hápte (I- klaslar ushın 33 hápte);

Oqıw háptesiniń dawamlılıǵı - 6 kún (I-IV klaslar ushın 5 kún);

sabaq barısınıń dawamlılıǵı- 45 minut;

Sabaqlar arasındagı tánepis- 5-10 minut (oqıw kúni ortasındagı tánepistiń dawamlılıǵı- 15-30 minut).

26. Miynet haqqındağı nızam hújjetlerinde bayram (islemeytuğın) kúni dep belgilengen kúnleri sabaq ótkerilmeydi.

27. Bayram (islemeytuğın) kúnlerine tuwrı kelip qalğan sabaq temaları oqıw programmaların ıqshamlastırılğan halda keyingi sabaq temalarında ótedi.

28. Oqıw jılı dawamındağı dem alıs kúnleriniń múddetleri tómendegishe belgilenedi:

gúzgi dem alıs - 4 noyabrden baslap 6 kalendar kún;

qısqı dem alıs - 28 dekabrden baslap 14 kalendar kún;

báhárgi dem alıs- 21 marttan baslap 7 kalendar kún;

jazğı dem alıs- aqırğı basqışlı baqlaw sınavı ótkerilgen kúnnen (basqışlı baqlaw sınavı ótkerilmeytuğın klaslar ushın oqıw jılı tamamlanğan kúnnen keyingi kúnnen) baslap 1-sentyabrge shekem;

dem alıstıń aqırğı kúni bayram (islemeytuğın) künge tuwrı kelip qalğan jağdayda, sabaqlar keyingi kúnnen baslap dawam ettitedi;

1-klass oqıwshıları ushın fevral ayı dawamında qosımsha bir háptelik dem alıs belgilenedi.

29. Ulıwma bilimlendiriw mákemelerinde jazğı dem alıs kúnleri kúndizgi dem alıs lagerleri hám maydanshaları shólkemlestiriliwi múmkin.

30. Belgilengen shegaralar boyınsha tiyisli maydangá iye bolğan ulıwma bilimlendiriw mákemelerinde klaslardıń tolıqtırılıwı 35 oqıwshıdan artıp ketiwine jol qoyilmaydı.

31. Tómendegi jağdaylarda klaslardağı oqıwshılardı eki topargá bólip oqıtıladı:

Oqıwshılar sanı 25 hám onnan zıyat bolğan ulıwma bilimlendiriw mákemeleriniń I-XI klaslarında «**inglis-tili**» pání, V-IX klaslarda «**Texnologiya**», V-XI klasslarda «**İnformatika hám axborot texnologiyaları**», VIII-XI klaslarda «**Dene tárbiya**», bilimlendiriw tili ózbek tili bolmağan ulıwma orta bilimlendiriw mákemeleriniń II-XI klaslarında «**Ózbek tili**» pání hámde bilimlendiriw tili rus tili bolmağan ulıwma orta bilimlendiriw mákemeleriniń II-XI klasslarında «**Rus tili**» pání.

32. Oqıwshılardıń sapalı bilim alıwın hám olardı ulıwma orta bilim beriwdiń mámleketlik bilimlendiriw standartlarına sáykes túrde oqıtıw nátiyjelerin qadağalaw maqsetinde mekteplerde tómendegi baqlaw túrleri alıp barıladı:

kúndelik baqlaw - oqıwshılardıń bilim, kónlikpe hám tájiriybelerin turaqlı túrde tekserip barıw ushın sorawlar, baqlaw jumısları yamasa testler kórinisinde ótkeriledi;

shereklik baqlaw - sherek juwmağında oqıwshılardıń bilim, kónlikpe hám uqıplılığın bahalaw ushın oqıw dásturiniń bir bólegi juwmaqlanganda ámelge asırıladı hám ol jazba baqlaw jumısı yamasa test kórinisinde alıp barıldı;

basqışlı baqlaw - oqıw jılı juwmaqlanganda awızeki, jazba imtixan hámde test sınavları kórinisinde ámelge asırılıp, oğan tiykarınan oqıwshınıń juwmaqlawshı bahası, reytingi anıqlanadı hám oqıwshını keyingi klasqa ótkeriwge qarar etiledi;

juwmaqlawshı baqlaw - tayanış orta bilim beriw hám ulıwma orta bilim beriw juwmaqlangannan soń juwmaqlawshı mámleketlik attestaciyası kórinisinde

ótkeriledi;

shet tili páninen oqıwshılardıń ózlestiriw dárejesi xalıq aralıq bahalaw sisteması tiykarında anıqlanıwı múmkin.

33. Ulıwma bilimlendiriw mákemeleriniń V-VIII hám X klass oqıwshıları tiyisli pánlerden basqıshlı baqlawlardı tabıslı tapsırǵanlarınan soń keyingi klasqa ótkeriledi.

34. Ulıwma bilim beriw mákemesiniń IX klasın tamamlǵan oqıwshılarga mámleketlik úlgi degi tayanış orta maǵlıwmat haqqındaǵı shaxadatnama, VIII-IX klaslardaǵı oqıw dáwirinde ayrıqsha kórsetkishlerge hám úlgi minez qalıqqa iye bolǵan, juwmaqlawshı mámleketlik attestaciyanı tabıslı tapsırǵan pitkeriwshilerge ayrıqsha úlgi degi shaxadatnama beriledi. Ulıwma bilimlendiriw mákemesiniń XI klasın tamamlǵan pitkeriwshilerge mámleketlik úlgi degi ulıwma orta bilim haqqındaǵı attestat, X-XI klasslardaǵı oqıw dáwirinde ayrıqsha kórsetkishlerge hám úlgi minez qalıqqa iye bolǵan, juwmaqlawshı mámleketlik attestaciyanı tabıslı tapsırǵan pitkeriwshilerge ayrıqsha úlgi degi attestat beriledi.

Ulıwma orta bilimlendiriw mákemeleriniń IX klasın pitkergenlik haqqındaǵı ayrıqsha úlgi degi shaxadatnaması bar bolǵan, X-XI klasslardaǵı barlıq pánlerden shereklik hám jıllıq bahaları ayrıqsha bolǵan, úlgi minez qalıqqa iye hám jámiyetlik jumıslarda aktivlik kórsetken XI klass pitkeriwshilerine altın medal beriledi;

Ulıwma orta bilimlendiriw mákemeleriniń IX klasın pitkergenlik haqqındaǵı ayrıqsha úlgi degi shaxadatnaması bar bolǵan, X-XI klaslardaǵı barlıq pánlerden jıllıq bahaları ayrıqsha bolǵan, úlgi minez qalıqqa iye hám jámiyetlik jumıslarda belsendilik kórsetken XI klass pitkeriwshilerine gúmis medal beriledi;

Mámleketlik bilimlendiriw standartları sheńberinde ulıwma bilimlendiriw dástúrlerin erkin ózlestirgen oqıwshılarga eksternat tártibinde juwmaqlawshı mámleketlik attestaciyanı tapsırw huqıqı beriledi. Juwmaqlawshı mámleketlik attestaciyanı eksternat tártibinde tabıslı tapsırǵan pitkeriwshilerge mámleket úlgisindegi attestat beriledi.

5-BAP. MEKTEPKE OQIWǴA QABIL ETIW.

35. Mektep jasındaǵı balalardı ulıwma orta bilim beriwge qamtıp alıw rayon (qala) hákimlikleriniń qararı menen ulıwma bilim beriw mákemelerine biriktirilgen (mikrouchastki) tiykarında ámelge asırıladı.

36. Ulıwma bilim beriw mákemesi baslıǵı usı mákemege biriktirilgen aymaqta mektep jasındaǵı balalardı óz waqtında ulıwma bilim beriw mákemesine oqıwga qamtıp alıw ushın juwapker esaplanadı.

37. Ulıwma bilim beriw mákemesiniń I klasına Nizam hujjetlerinde belgilengen tártipte mektep jasındaǵı balalar medicınalıq qararǵa tiykarlanıp qabil etiledi.

38. Balalardı ulıwma bilim beriw mákemesiniń I klasına qabil etiw ushın olardıń ata-anaları tárepinen my.maktab.uz saytınan arza berilip, dizimnen ótileđi hám tómendegi hujjetler tapsırıladı:

ata-analar tárepinen ulıwma bilim beriw mákemesi baslıǵı atına arza;

balaniń densawlıǵı haqqındaǵı medicinalıq maǵlıwmatnama;

balaniń 3,5x4,5 sm kólemdegi 4 dana reńli fotosúwreti.

2027/2028 oqıw jılınan baslap-baslawısh bilim beriwge májbúriy bir jıllıq tayarlawdan ótkenligi tuwrısındaǵı mámleketlik atamasındaǵı sertifikat.

39. Mámleketlik ulıwma bilim beriw mákemelerine balalardı Mámleketlik xızmetleri orayları yaki Ozbekstan Respublikası Jeke interaktiv xızmetleri portalı arqalı qabıl etiw tártibi basqıshpa-basqısh engiziledi.

40. Mektep jasına jetken balalar ulıwma bilim beriw mákemesiniń I klasına:

a) qaraqalpaq klaslarına tayarlıq dárejesine qaramastan;

b) rus klaslarına rus tilin biliw dárejesin mektep tárepinen dúzilgen komissiya sheshimi menen qabıl etiledi.

Rus tilin biliw dárejesi talapqa juwap bermese, ata-anasına túsindirilip bala qaraqalpaq klasqa irkinishsiz qabıl etiledi.

41. Oqıwǵa qabıl qılınıp atırǵan balalardıń ata-anaları tiykargı ustav, ishki-tártip qaqıydalar hám tálim-tárbiya procesin tártipke salıwshı basqa hújjetler menen tanıstırılıwı lazım.

42. Ulıwma bilim beriw mektebi adminstraciyası hár jılı iyun-avgust aylarında oqıwǵa qabıl etiw ushın zárúr sharalardı kóredi.

43. Shet el puxaraların ulıwma bilim beriw mákemelerine oqıwǵa qabıl etiw tártibi Ózbekstan Respublikası Ministrler kabineti tárepinen belgilengen tártipte ámelge asırıladı.

44. Mekteptiń ishki tártip qaqıydaların buzǵan oqıwshılar hakimiyat janındaǵı jas óspirimler menen islesiw komissiyası menen kelisilgen halda pedagogikalıq keńes qararı menen mektepten shıǵarıladı.

6-BAP. OQIWSHILARDIŇ DEN SAWLIǴIN QORǴAW.

45. Oqıwshılardıǵa medicinalıq xızmet kórsetiw ulıwma bilim beriw mákemelerine medicina mákemeleri tárepinen biriktirilgen medicina xızmetkerleri tárepinen ámelge asırıladı.

Medicina xızmetkerleri mektep adminstraciyası hám pedagog xızmetkerler menen bir qatarda emlew-profilaktika ilajların shólkemlestiriw, sanitariya normaları, qaqıydaları hám gigiyena talaplarına ámel qılıw awqatlanıw rejimi hám sıpatına, oqıwshılardı medicinalıq kórikten ótkeriw hám salamatlıǵı ushın juwapker esaplanadı.

46. Ulıwma bilim beriw mektebi adminstraciyası tárepinen medicina xızmetkerleriniń jumıs alıp barıwı ushın zárúr shárt-sharaytlar (belgilengen xana, mebel hám medicinalıq úskeneler, birinshi medicinalıq járdem ushın bolǵan dári-darmaqlar) jaratıp beriledi.

47. Ulıwma bilim beriw mektebi oqıwshılardıń hár jılı medicinalıq kórikten ótkeriw Ózbekstan Respublikası Densawlıq saqlaw ministrliǵı tárepinen belgilengen tártipte ámelge asırıladı.

48. Uliwma bilim beriw mektebi mákemelerinde tálim-tárbiya procesin psixologik jaqtan táminlew mektep psixologları tárepinen ámelge asırıladi.

49. Awızeki sóylew kemshilikleri hám seslerdi aytıwında kemshilikleri bolğan oqıwshılarga korrekcion-logopedik járdem beriw máqsetinde ulıwma bilim beriw mákemesinde oqıtıwshı-logopedler (defektologlar) jumıs alıp baratúgın logopediya bólimshesi shólkemlestiriliwi mumkin.

7-BAP. PEDAGOG KADRLAR MENEN TÁMIYINLEW.

50. Tiyisli joqarı maǵlıwmatlı kásip tayarlıǵı bar úlgili paziletli shaxslar pedagogikalıq xızmet penen shuǵıllanıwı mumkin.

Pedagogikalıq xızmet penen shuǵıllanıw sud qararı menen qadaǵan etilgen shaxslarga ulıwma bilim beriw mektebi mákemelerinde bul xızmet penen shuǵıllanıwǵa jol qoyılmaydı.

51. Pedagog kadrlar belgilengen tártipte bilimin asırıw kurslarına bekitedi, olardı qayta tayarlaw belgilengen mákemeler tárepinen ámelge asırıladi.

52. Uliwma bilim beriw mektebi pedagogikalıq jámaát aǵzaları oqıtıw jónelisleri (tábiyiy, anıq, gumanitar, jámiyetlik hám basqa pánler) boyınsha metod birlespelerge bekitedi.

53. Uliwma bilim beriw mektebi pedagoglarınıń (oqıw pánleri hám saatları boyınsha) wazıypasın waqtınsha orınlap turıw hám xızmetkerlerdiń klastan tısqari jumısları Mektep hám mektepke shekemgi bilimlendiriw mákemesi tárepinen belgilengen tártipte ámelge asırıladi.

54. Uliwma bilim beriw mektebi adminstraciyası pedagoglarınıń abıroyı hám siyasiy dárejesin, olardıń juwapkershiligi hám kásip sheberligin asırıw boyınsha anıq bagdarlangan jumıslardı ámelge asıradı, oladıń sistemalı turde qánigesin asırıwı hám óz ústinde islewi, bilim procesine aldınǵı pedagogikalıq hám xabar kommunikaciya texnologiyaları, jańa oqıw dástúrlerin engiziliwi ushın shárt-sharayıt jaratadı.

8-BAP. ULIWMA ORTA BILIM BERIWDI BASQARIW.

55. Uliwma bilim beriw mákemesi direktorların tayınlaw mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw ministrligi menen kelisilgen halda aymaqlıq basqarmalar tárepinen ámelge asırıladi. Mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw ministrligine tikkeley boysınıwshı ulıwma orta bilim beriw mákemeleri buǵan kirmeydi.

Uliwma bilim beriw mákemeleri direktorların lawazımınan azat etiw miynet nızamshılıǵında belgilengen tártipte ámelge asırıladi.

56. Uliwma bilim beriw mákemesinde jámiyetshilik baqlaw sistemasın engiziw máqsetinde, yuridik shaxs dárejesine iye bolmagan ulıwma orta bilim mákemesiniń Baqlaw keńesi (keyingi orınlarda Baqlaw keńesi dep júritiledi) shólkemlestiriledi.

Baqlaw keńesiniń basqa wazıypaları Mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw ministrligi tárepinen belgilengen tártipte ámelge asırıladi.

57. Uliwma bilim beriw mákemesiniń direktori mákemeniń shólkemlestiriw-huqıqiy, oqıw-tárbiyalıq, ruwxıy-aǵartıwshılıq hám qarji-xojalıq xızmetin

shólkemlestiriwge tikkeley juwapker esaplanadı.

58. Ulıwma bilim beriw mákemelerinde pedagogikalıq hám metodikalıq keńesler dúziledi hám onıń xızmeti Mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw ministrliğı tárepinen tártipke salınadı.

59. Pedagogikalıq keńes ulıwma bilim beriw mákemesinde oqıw-tárbiya xızmetin shólkemlestiriliwinde joqarı dárejeli organı bolıp esaplanadı.

60. Ulıwma bilim beriw mákemesinde nızam hújjetlerine tiykarlanıp oqıwshılardıń jámaát birlespeleri xızmet kórsetedi.

61. Ulıwma bilim beriw mákemelerin attestaciyadan ótkeriw hám akkreditaciya qılıw hámde basshı hám pedagog xızmetkerlerdi attestaciyadan ótkeriw hám olarǵa qánige dárejelerin beriw Ózbekstan Respublikası Ministrler kabineti tárepinen belgilengen tártipte ámelge asırıldı.

9-BAP. BILIMLENDIRIW PROCESSI QATNASIWSHILARINIŇ HUQIQ HÁM MÁJBÚRIYATLARI.

62. Tóمندegiler bilim beriw processı qatnasıwshıları esaplanadı: ulıwma bilim beriw mákemesiniń oqıwshıları (keyingi orınlarda oqıwshılar dep júritiledi);

ulıwma bilim beriw mákemesiniń pedagogları (keyingi orınlarda oqıtıwshılar dep júritiledi);

ulıwma bilim beriw mákemesiniń administraciyası (direktor, direktor orınbasarları);

oqıwshılardıń ata-anaları;

63. Oqıwshılardıń huqıqları:

Mámleketlik standartlarǵa tiykarlanıp ulıwma bilim beriw mákemesinde biypul tálim alıw;

óziniń insanıy qádir-qımbatınıń húrmet qılınıwı, hújdan hám xabar erkinligin seziniw, óz kóz qarasların hám isenimlerin erkin bayan etiw;

hár túrli ilimiy xızmet penen shuǵıllanıw ,seminarlar, ánjumanlar, olimpiadalar, kórgizbe hám tańlawlarda qatnasıw;

qosımsha (pullı hám biypul) tálim xızmetinen paydalanıw;

nızam hújjetlerinde belgilengen basqa huqıqlardan paydalanıw

64. Oqıwshılardıń waziypaları:

Ózbekstan Respublikası Konstituciyası hám nızamlıqlarına, ádep-ikramlıq qaqıydalarına ámel etiw;

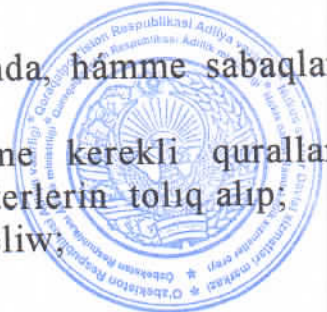
usı Ustav hám ishki tártip-qaqıydalardı sózsiz orınlaw;

mámleketlik tálim standartları kóleminde ulıwma orta bilim alıw ushın qızıǵıwshılıqları;

sabaq kestesi tiykarında sabaqlarǵa óz waqtında, hámme sabaqlarda qatnasıwı, sebepsiz sabaq qaldırmawı;

oqıw procesı ushın kerek bolatuǵın hámme kerekli qurallardı, kúndelik dápter,sabaqlıq, oqıw qollanbaları hám dápterlerin tolıq alıp;

usı Ustavta belgilengen oqıwshı formasında keliw;

oqıtıwshılar tárepinen berilgen tapsırmalardı óz waqtında orınlaw; óz bilimi hám ámeliy kónlikpelerin óz betinshe túrde asırıw hám bekkemlep barıw hámde ulıwmalastırıw dárejelerin joqarılalıw ;

ulıwma bilim beriw mákemesi hám jámaát tapsırmaların orınlawda belsendilik kórsetiw ;

ulıwma bilim beriw mákemesi múlkin asırıp abaylaw.

65. Oqıtıwshılar:

-ózi sabaq beretuǵın pánin jaqsı biliwihám jeterli kásiplik sheberlikke iye bolıwı;

- ulıwma bilim beriw mekemesinde hám pedagoglar arasında óz bilimi, júris-turısı, joqarı ádep-ikramlı pazıyletleri, mádeniyatlılıǵı, úlgili turmıs tárizi, kiyiniw mádeniyatımenen basqalarǵa órnek bolıwı;

jámiyetlik turmıs ushınmaqul bolmaǵan qattı háreketlerqılıwdan saqlanıwlar,oqıwshılardıńda qattı háreketlerinen xabardar bolıwları;

ulıwma bilim beriw mekemesi abroyı, bilim-tárbiya sıpatıhám samaradarlıǵın asırıwjolında belsendilik kórsetiwi;

kásiplik sheberliginiń joqarı dárejede bolıwı, bilim alıwshılardıń oqıw dástúrlerin mámleketlik bilimlendiriw standartları dárejesinde ózlestiriwin támiyinlewleri;

oqıwshılardı húrmet qılıwları hám olardı zorlıqlardıń bárshe kórinislerinen qorgawları;

oqıwshılardıńızamlarǵa, miynetke, ata-analarǵa, ruwxıy, tariyxıy, milliy hám ulıwma insaniyqadriyatlarǵa húrmet ruwhında tárbiyalawları;

shınıǵıwlar ótkeriwge óz waqtında hám sıpatlı tayarlıqlar kóriwleri,óz kásiplik sheberligin turaqlı túrde asırıp barıwları;

belgilengen múddetlerde yamasa qánigeligin asırıwǵa zárúrlık tuwılǵanda qánigeligin asırıw institutlarında óz kásiplik sheberligin asırıwları, jas qánigeler óz oqıw jurtın pitirgennen keyin úsh jıldan soń qánigeligin asırıwdan ótiwleri;

metod keńes hám metod birlespelerdiń jumıslarında qatnasıwı;

pedagogikalıq keńes hám bilimlendiriw mákemesi hákimshiligi tárepinen ótkerilgen májilislerde qatnasıwı;

oqıwshılardıń ata-anaları (olardıń ornın basıwshı shaxslar) menen turaqlı túrde baylanısta bolıwı;

usı Ustavtıń ishki tártip qaǵıydalarında belgilengen kiyiniw mádeniyatı talaplarına ámel etiwleri lazım.

66. Ulıwma bilim beriw mektebi direktorı:

ulıwma bilim beriw mákemesi jumısınıń barlıq lawazım jónelisleri ulıwma basshılıqtı ámelge asıradı;

óz lawazımı boyınsha pedagogikalıq keńes baslıǵı esaplanadı;

ulıwma bilim beriw mákemesiniń oqıw-tárbiya processin hám kúndelikli jumısına tikkeley basshılıq etedi;

bilim beriw (oqıw-tárbiya) jumısın shólkemlestiredi, mekteptiń hákimshilik-xojalıq (islep shıǵarıw), qarjı jumısın támiyinleydi, qawipsizlik texnikası qaǵıydalarına boysınıw tártibin jaratadı;

öz wákillikleri sheńberinde hár bir xızmetkerge olar ushın orınlawı májbúriy bolǵan kórsetpeni beriwge haqlı;

Pedagogikalıq keńes penen birgelikte mektepti rawajlandırıw strategiyası, maqset hám wazıypaların belgileydi;

ulıwma bilim beriw mekemesiniń rawajlanıw dástúrlerin, oqıw rejeleri, kurslar, pánler, oqıw-metodikalıq hújjetler, Ustav hám ishki tártip qaǵıydaların islep shıǵıw, tastıyıqlaw jumısların ámelge asıradı;

ulıwma bilim beriw mekemesiniń jańa oqıw jılına, gúz-qıs máwsimine tayar bolıwın shólkemlestiredi hám támiyinleydi, abadanlastırıw, kóklemzarlastırıw jumısların ámelge asıradı, qabıl qılıw dalalatnamaların tastıyıqlaydı;

ulıwma bilim beriw mákemesi xızmeti processinde júzege keletuǵın oqıw-metodikalıq, hákimshilik, qarjı, xojalıq hám basqa máselelerdi ámelge asırıwda qatnasadı;

pedagog hám basqa xızmetkerlerdiń jumısların rejelestiredi, muwapıqlastıradı hám qadaǵalaydı;

kadrlardı tańlaydı hám jumısqa qabıllaw jumısların ámelge asıradı, xızmetkerlerdiń lawazım májbúriyatların belgileydi, olardıń kásiplik sheberligin asırıw ushın shárt-shárayatlar jaratadı;

sabaq kestesi, oqıtıwshılardıń kúndelikli hám jıllıq rejelerin, tarifikaciya dizimleri hám miynet dem alısları kestelerin tastıyıqlaydı;

oqıwshılar hám xızmetkerlerdiń salamatlıǵın qorgaw hám bekkemlew, salamat awqatlanıw ushın kerekli shárt-shárayatlar jaratılıwın támiyinleydi, olardıń jumısların qadaǵalaydı;

jámáátlik shártnaması orınlanıwın támiyinleydi, mektep pedagoglar jámááti, kásiplik awqam shólkemine jumıs alıp barıwı ushın zárúr shárt-shárayatlar jaratadı;

nızam hújjetlerinde belgilengen basqa wákilliklerdi ámelge asıradı.

67. Direktordıń oqıw isleri boyınsha orınbasarı:

- direktordıń oqıw isleri boyınsha orınbasarı ulıwma bilim beriw mekemesi direktorı tárepinen lawazımǵa tayınlanadı hám lawazımınan azat etiledi;

- direktordıń oqıw isleri boyınsha orınbasarı bilimlendiriw mákemesi direktorı menen birgelikte mekteptegi oqıw processin shólkemlestiredi, mektep pedagog jámáátine metodikalıq jaqtan basshılıq etedi, oqıw processinde qawipsizlik texnikası qaǵıydalarına ámel qılıw tártibin támiyinleydi, oqıw isi boyınsha esabatlardı júritedi hám ulıwma májbúriy bilimlendiriw haqqında jumıslardı shólkemlestiredi;

- direktordıń oqıw isleri boyınsha orınbasarı tikkeley ulıwma bilim beriw mákemesi direktorına boysınadı.

68. Direktordıń oqıw isleri boyınsha orınbasarı öz xızmetleri sheńberinde tómendegi lawazım wazıypaların orınlaydı:

- Pedagoglar jámáátiniń xızmeti boyınsha kúndelik hám keleshek rejelerin shólkemlestiredi;

- oqıtıwshılar hám basqa pedagog xızmetkerlerdiń oqıw rejelerin hám dástúrlerin orınlaw boyınsha jumıslardı muwapıqlastıradı;

- zárúr oqıw metodikalıq hújjetlerdiń islep shıǵılıwın shólkemlestiredi hám muwapıqlastıradı;
- bilimlendiriw processı sıpatı hám oqıwshılardıń ózlestiriw nátiyjeleri obektiv bahalanıwı, dógerekler hám qosımsha shınıǵıwlar jumısın kúndelikli qadaǵalaydı;
- pedagog xızmetkerlerdiń sabaqların kúndelikli talqılap baradı;
- basqıshlı qadaǵalaw imtixanları hám juwmaqlawshı mámleketlik attestasiyaların ótkeriwge tayarlıq kóredi hám shólkemlestiredi;
- oqıw processin shólkemlestiriw boyınsha ata-analar (olardıń ornın basıwshı shaxslar) dıqabıl qıladı;
- pedagog xızmetkerlerge jańa dástúrler pedagogikalıq texnologiyalardı ózlestiriwhám islep shıǵarıwda járdem beredi;
- oqıw shınıǵıwları hám bilimlendiriw processı basqa túrleriniń kestelerin dúzedi, waqtınsha joq bolǵan oqıwshılardıń sabaqlarınıń sıpatlı hám óz waqtında almasıwıwın támiyinleydi, qaldırılǵan hám basqa oqıtıwshı ornına ótilgen sabaqlardı dizimge alıw jurnalların dúzedi;
- belgilengen esabat hújjetleriniń óz waqtında júritiliwin, pedagoglar tárepinen klass basshıları hám basqa hújjetler tuwrı hám óz waqtında júritiliwin qadaǵalaydı;
- pedagog kadrlardı tańlawda qatnasadı, olardıń qánigeligin hám kásiplik sheberligin asırıw jumısların shólkemlestiredi, oqıwshılar bilimleri monitoringin ótkeriwdi shólkemlestiredi;
- metod birlespeler jumıslarına basshılıq etedi, olardıń qánigeligin asıradı;
- pedagoglardıń attestaciyaǵa tayarlıq kóriw hám olardı ótkeriwde qatnasadı;
- pedagoglar hám oqıw tárbiya xızmetkerlerdiń jumıs waqtın esapqa alıw tabellerin júrgizedi, imzalaydı hám direktorǵa usınadı;
- direktordıń xojalıq isleri boyınsha orınbasarı qatnasında oqıw xanaları, ustaxanalar, sport zalı hám járdemshi xanalarđın pasportlastırırılıwın óz waqtında hám sıpatlı ótkeriliwin shólkemlestiredi;
- miynetti qorgaw boyınsha qolanbalar, ámeliy hám laboratoriya jumısların orınlaw boyınsha metodikalıq kórsetpelerde qawipsizlik texnikası boyınsha buyımlar islep shıǵılıwı hám qayta kórip shıǵılıwın shólkemlestiredi;
- direktordıń ruwhıy-agartıwshılıq isleri boyınsha orınbasarı menen birgelikte jol hárezketi, shomılıw hawızleri hám kóshede ózin tutıw, órt qawipsizligi qaǵıydaların úyretiw metodikasın belgileydi;
- nızam hújjetlerinde belglengen basqa wákilliklerdi ámelge asıradı.

69. Direktordıń ruwxıy-agartıwshılıq isleri boyınsha orınbasarı:

- direktordıń ruwxıy-agartıwshılıq isleri boyınsha orınbasarı ulıwma bilim beriw mekemesi direktorı tárepinen lawazımǵa tayınlanadı hám lawazımınan azat etiledi;
- direktordıń ruwhıy-agartıwshılıq isleri boyınsha orınbasarı oqıwshılar menen klasstan tısqarı hám mektepten tısqarı ruwhıy-

agartıwshılıq islerin shólkemlestiredi, ruwxıy-agartıwshılıq jumıslarǵa ulıwma metodikalıq basshılıqtı ámelge asıradı;

- anıq bir ilajlar ótkerilgende oqıwshılar menen klasstan tısqarı hám mektepten tısqarı islesiwde qawıpsızlıq texnikası qagıydalarına ámel qılınıwdı támiyinleydi, puqaralardıń ózin-ózi basqarıw organları hám basqa jámaátlik shólkemler menen birge islesedi;

- direktordıń ruwxıy-agartıwshılıq isleri boyınsha orınbasarı tikkeley ulıwma bilim beriw mekemesi direktorına boysınadı.

70. Direktordıń ruwxıy-agartıwshılıq isleri boyınsha orınbasarı óz xızmetleri sheńberinde tómendegi lawazım wazıypaların orınlaydı:

- oqıwshılar menen klasstan tısqarı hám mektepten tısqarı alıp barılátuǵın ruwxıy-agartıwshılıq isler boyınsha jıllıq hám keleshek rejeler dúziw hám onıń orınlanıwın shólkemlestiredi;

- klass basshılar, Jaslar awqamı jetekshisi, psixolog, kitapxanashı, dógerek basshıları hámde tikkeley usi direktor orınbasarına boysınıwshı basqa xızmetkerlerdiń jumısların muwapıqlastıradı.

- ruwxıy-agartıwshılıq jumıslar sıpatın, dógerek jumısların hám mektepten tısqarı ilajlar ótkeriliwi hám dógerek jurnallarınıń júritiliwın támiyinleydi;

- ruwxıy-agartıwshılıq jónelisinde tikkeley ata-analar(olardıń ornın basıwshı shaxslar) menen birge islesedi;

- oqıwshılardıń sabaqqa qatnası (davomat)ın qadaǵalaydı, úzliksiz sabaq qaldırátuǵın oqıwshılardıń ata-anaları hám basqa shólkemler menen birgelikte bilimlendiriwge qaytalaw sharaların kóredi hám de qatnas jurnallarınıń júritiliwın támiyinleydi;

- erjetpegenler ortasında huqıq buzarlıq kelip shıǵıwınıń aldın-alıw boyınsha huqıq qorgaw organları menen birgelikte profilaktikalıq ilajlar ótkeredi;

- mekeme psixologı menen birgelikte erjetpegenler ortasında óz janına qast etiw hám basqa unamsız jaǵdaylardıń aldın-alıw boyınsha ushırasıwlar ótkeredi;

- qabiletli oqıwshılardı anıqlaw hám olardı rawajlandırıw boyınsha ilajlardı ámelge asıradı;

- mekeme kitapxanashısı menen birgelikte oqıwshılardıń kitap oqıwǵa bolǵan qızıǵıwshılıǵın asırıw boyınsha úgit-násiyat ilajların ótkeredi;

- oqıwshılar hám olardıń ata-anaları (olardıń ornın basıwshı shaxslar) menen den sawlıqtı saqlaw, jol transpurt qawıpsızlıǵı hám basqa baxıtsız hádiyselerdiń aldın-alıw boyınsha ilajlar shólkemlestiredi;

- oqıwshılardıń Ustav hám ishki-tártip qagıydalarına, ádep-ikramlılıq qagıydalarına boysınıwı ústinen qadaǵalaydı;

- oqıwshılardıń Ustavta belgilengen oqıw formasında keliwleri, oqıw qurallarınıń tolıq alıp keliwleri ústinen qadaǵalaydı;

- nızam hújjetlerinde belglengen basqa wákilliklerdi ámelge asıradı.

71. Direktordıń xojalıq isleri boyınsha orınbasarı óz wákilligi átirapında

tómendegi lawazım wazıypaların orınlaydı:

-direktordıń xojalıq isleri boyınsha orınbasarı ulıwma bilim beriw mekemesi direktorı tárepinen lawazımǵa tayınlanadı hám lawazımınan azat etiledi.

-bilimlendiriw mekemesi imaratlarınıń texnik awhalına, yaǵnıy saqlanıwına, barlıq materiallıq baylıqlar (inventarlar, túrli oqıw kórgizbeli qurallar)dıń saqlanıwına juwapker.

-bilimlendiriw mekemesindegi xojalıq xızmetkerlerin baqlaw, hár ayda ishhi xızmetkerler jumısqa kelgenligi haqqında tabel tayarlaydı;

Materiallıq-tovar baylıqlardı (mekemege alıp kelinggen inventarlardı, xojalıq hám kancelyariya tovarların kiris qılıw, olardı óz waqtında tarqatıw, dizimnen shıǵarılǵan materiallıq baylıqlardı shıǵıs qılıw) aylanba dizimin júritedi;

-hár oqıw jılı baslanǵansha barlıq úskenelerdi remontlaw, hár bir klass xanasın, pán kabinetlerin, laboratoriyalardı remontlaw, úskenelew, jańa oqıw jılına tayar etip qoyıw, dizim boyınsha úskeneler, mebellerdı klass basshılarga, kabinet baslıqlarǵa, laboratoriya baslıqlarına belgilengen tártipte (tapsırıw-qabil etip alıw aktleriniń dúzgen halda) tapsıradı hám oqıw jılı tamamlanǵanda olardı pútin halatta qabil etip aladı;

-kommunal tólemler (gaz, suw, elektr hám ıssılıq energiyası) boyınsha esaplaǵıshlardıń kúndelik kórsetkishlerin alıp, teksergen halda, byudjetten ajratılǵan qárejetlerdi tejep paydalanıwdı shólkemlestiredi;

-telefon tarmaqlarınan paydalanıwda, baylanıstıń úzliksizligin, sapasın qadagalaw hám baylanıs buzılǵan jaǵdayda aymaq telefon tarmaqları bólimlerine xabar berip, baylanıstı tiklew sharaların kóredi;

-bilimlendiriw mekemesi sanitariya awhalın talap dárejesinde bolıwına sipsekeshler, imarattı qorgawda qarawıllar, dógerek-átiraptı abadanlastırıwda texnik xızmetkerler jumısın muwapıqlastıradı;

-bir jıldı birmárte jámaát komissiyası menen birgelikte materiallıq baylıqlardıń túrleri boyınsha xatlaw (inventarizatsiya)dan ótkeredi;

-mákemede kóklemzarlastırıw hám abadanlastırıw islerin shólkemlestiredi;

-gúz-qıs máwsiminde ıssılıq sistemasınan paydalanıwda xızmet kórsetiwshi shólkem menen dúzilgen shártnamaǵa tiykarlanıp ıssılıq basımınıń jeterli dárejede bolıwın, onıń úzliksizligin, ıssılıq jeterli dárejede bolmaǵan kúnlerde xızmet kórsetiwshi shólkemge málim etiw hám de usı kúnlerdi dizimge alıp qoyıw, mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw bólimi rayon (qala) bólimleriniń oraylastırılǵan finans-buxgalteriyasına ıssılıq ushın tólep beriletuǵın pullardı qayta esap-kitap qılıw haqqında xabarlandırıw;

-gúz-qıs máwsimine mekeme imaratı tóbesin, ayna hám ramalardı, ısıtıw sistemasın, kanalizaciya tarmaqların remontlap, tayar halatqa keltiredi;

-jeke tártipte jılıtılatuǵın bilimlendiriw mekemelerinde qattı hám suyıq janar may materialların waqtında jetkerip beriw hám sapalı saqlaw, olardı belgilengen muǵdarlarda sarp etiw hám de ısıtıw sistemasın optimal dárejede islewin támiyinleydi;

-órt qawıpsızligi ásbaplarınıń jeterli dárejede bolıwın baqlap baradı

10-BAP. MEKTEP OQIWSHILARI USHIN BIRDEN-BIR MEKTEP FORMASINA QOYILATUǵIN TALAPLAR.

72. Ulıwma bilim beriw mekemeleri oqıwshıları ushın birden-bir mektep

forması Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabineti tárepinen belgilenedi. Oqıwshılar tárepinen birden-bir mektep formasın kiyıwde tómendegi talaplarga ámel qılıwları lazım:

- kiyimlerdiń júdá tar yaki júdá keń bolmaslıǵı;
- qızlar ushın yubkanıń uzınlıǵı dizeden 5-15 santimetr tómén bolıwı;
- erbalalar ushın shalbar uzınlıǵı ayaq to bıǵınan tómén bolıwı;
- ayaq kiyimler ókshesiniń 3 santimetrden bálent bolmawı;
- kóylektiń eń joqarıdaǵı tek bir ilgeginen tısqarı basqa ilgekleriniń ilingen bolıwı;

- kiyimleriniń taza hám útiklengen bolıwı.

73. Oqıwshılar bilimlendiriw mekemesi imaratı ishinde bas kiyimsız júriwi lazım, bilimlendiriw mekemesinde ótkeriletuǵın túrli ilajlar bunnan tısqarı.

74. Bilimlendiriw mekemesinde oqıwshılar tárepinen mektep formasın kiyiw tártibine ámel qılınıwı bilimlendiriw mekemesi basshıları, klass basshıları, jaslar jetekshisi hám pedagog xızmetkerler tárepinen baqlap barıladı.

75. Pedagog xızmetkerler bilimlendiriw mekemesi ishinde bas kiyimsız, klassik-rásmiy túrdegi kiyim hám pardoz (erkekler: kostyum-shalbar hám galstuk, aq (yáki aqshıl) reńdegi kóylek, shash hám saqalı alınǵan; hayallar: kostyum-yubka, aq (yáki aqshıl) reńdegi kofta, shash órilgen, qımbat baha taǵınshaqlarsız)da júriwleri lazım.

11-BAP.QARJILANDIRIW HÁM MATERIALLIQ-TEXNIKALIQ TÁMIYNAT

76. Ulıwma bilim beriw mákemesiniń jumısın qarjılandırıw belgilengen tártipte dizimnen ótkerilgen hám tastıyqlanǵan qárejetler smetasına muwapıq ámelge asırıladı.

77. Ulıwma bilim beriw mákemesine byudjetten tısqarı qosımsha qárejetlerdi biriktiriw byudjetten qarjılandırıwdı kemeyttiriwge alıp kelmewi lazım.

78. Ulıwma bilim beriw mákemesi óz Ustavında belgilengen maqsetlerge muwapıq qosımsha qárejet tabıw huqıqına iye.

79. Ulıwma bilim beriw mákemesi jumısın qarjılandırıw tómendegi derekler esabınan ámelge asırıladı:

-Ózbekstan Respublikası Mámleketlik byudjeti qarjıları;

-Ulıwma bilim beriw mekemesi isbilermenlik xızmetinen, nızam hújjetlerinde qadaǵan etilmegen shártnama tiykarında pullı xızmet kórsetiw, imarat hám xanalar, ásbap úskenelerdi ijaraga beriwden alınǵan dáramatlar;

-Fizikalıq hám yuridikalıq shaxslardıń nızam menen qadaǵan etilmegen qawenderlik qarjıları jergilikli hámde Xalıq aralıq shólkemlerdiń grantları;

-Nızam hújjetlerinde qadaǵan etilmegen basqa derekler.

80. Ulıwma bilim beriw mákemeleri shtatındaǵı xızmetkerler sanı ulıwma bilim beriw mákemeleriniń úlgi shtatlarına muwapıq belgilenedi.

81. Ulıwma bilim beriw mákemelerinde oqıwshılarga biypul ulıwma orta bilim beriwden tısqarı, qosımsha (sonıń ishinde pullı) bilim beriw xızmetleri kórsetiliwi múmkin.

Ata-ana qálewlerine kóre, ulıwma bilim beriw mákemelerinde pullı xızmet tiykarında 6 jaslı balalardı ulıwma orta bilimge tayarlaw toparları da shólkemlestiriliwi múmkin.

82. Nızam hújjetlerinde qadağan etilmegen xızmetten alınğan dáramat esabına satıp alınğan mal-múlik ulıwma bilim beriw mákemesiniń mal-múlki quramına kiritiledi.

83. Ulıwma bilim beriw mákemesiniń mal-múlki hám pullı qárejetleri sarıplanıwı ushın tikkeley director juwapker esaplanadı.

84. Ulıwma bilim beriw mákemesi tárepinen nızam hújjetlerine muwapıq finans hám statistikalıq esabat júritiledi.

85. Ulıwma bilim beriw mákemesi xızmetkerlerin materiallıq hám mánawiy xoshametlew hám de is haqıǵa ústemeler nızam hújjetlerine muwapıq belgilenedi.

12-BAP. JUWMAQLAWSHI QAǴIYDALAR

86. Ulıwma bilim beriw mákemesiniń Xalıq aralıq birge islesiwi Xalıqaralıq shártnamalar tiykarında Xalıqaralıq hám sırt el shólkemleri menen pedagogikalıq xabar hám tajriyibe almasıw, pedagog xızmetkerdiń qánigeligin arttırıwı hám stajirovka ótewi formasında ámelge asırıladı.

87. Ulıwma bilim beriw mákemeleri oqıwshılardıń ata-anaları, puqaralardıń ózin-ózi basqarıw organları, basqa bilim beriw mákemleri hám mámleketlik emes, kommerciyalıq emes shólkemler menen úzliksiz baylanısta xızmet kórsetedi.

88. Ulıwma bilim beriw mákemelerinde olardıń jumısı menen baylanıslı bolmağan shólkemler, sonnan siyasiy partiyalar hám háreketler shólkemlestiriwge hám jumıs júritiwge jol qoyılmaydı.

89. Ulıwma bilim beriw mákemesin qayta shólkemlestiriw yáki toqtatıw nızam talaplarına muwapıq juwapkerler tárepinen ámelge asırıladı. Iskerligi toqtatılğan ulıwma bilim beriw mákemesi shólkemlestiriwshisi oqıwshılardı ata-analarınıń razılıǵı menen basqa bilimlendiriw mákemelerine ótkeriw juwapkershiligin aladı.

90. Ulıwma bilim beriw mákemesi jumısı toqtatılğan jaǵdayda onıń pul qárejetleri hám mal-múlkinen, onıń májbúriyatların qaplaw boyınsha tólemler shegirilgen halda, nızam hújjetlerine hám ulıwma bilim beriw mákemesiniń ámeldegi Ustavına muwapıq paydalanadı.

91. Ulıwma bilim beriw mákemesiniń ámeldegi ustavın qayta dizimnen ótkeriw rayon(qala) mektepke shekemgi hám mektep bilimlendiriw bóliminiń yuristi menen kelisilgen halda qayta ámelge asırıladı.

92. Usı Ustav talapları buzılıwında ayıplı bolǵan shaxslar, nızam hújjetlerinde belgillengen tártipte juwapkershilikke tartıladı.

Usı Ustav mekteptiń Pedagogikalıq keńesiniń 2023-jul 31-iyuldaǵı 4/5 -sanlı májilisinde qabıl etildi.

Pedagogikalıq keńes bashıǵı: P.Imalatdinova

